

31.08.2020

Asia/11

§ 487

V 7.10.2020, Valtuutettu Laura Rissasen aloite yhden vyöhykkeen kertalippujen käyttöönotosta joukkoliikenteessä

HEL 2019-010631 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Rissanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa yhden vyöhykkeen kertalippujen käyttöönottoa Helsingin seudun liikenteen (HSL) joukkoliikenteessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että HSL toteutti keväällä laajan selvityksen, jossa käytiin läpi useita lippuratkaisuja mm. aloitteessa esitettyyn lyhyen matkan kertalippuun liittyen, myös yhden vyöhykkeen lipun osalta. Tarkastelu perustui sekä liikennemallilla että asiakaskeskeisillä menettelyillä tehtyihin arvioihin matkustuksen ja lipputulojen muuttumisesta. Samassa yhteydessä tarkasteltiin mahdollisten toteutusten resurssi-vaatimuksia. Selvityksen lopputulos oli, että mikään uusi lippuratkaisu ei juurikaan lisäisi kestävien kulkumuotojen osuutta, mutta aiheuttaisi riskin merkittävään lipputulojen menetykseen.

Lipputuotteita koskeva selvitys esiteltiin keväällä HSL:n hallituksen ko-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kouksessa, jossa päätettiin, että lipputuotteistoon ei tuoda uutta ns. lyhyen matkan kertalippua.

Aloitteesta on saatu lausunnot kaupunkiympäristölautakunnalta ja HSL:ltä. Kaupunkiympäristölautakunta kannatti lausunnossaan selvityksen tekemistä yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönotosta. HSL on lausuntonsa jälkeen ilmoittanut lipputuotteita koskevan selvityksen tulokset sähköpostitse.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja päätti 15.4.2020 § 3, että hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen valtuutettujen aloitteet, joiden kaupunginvaltuustolle esittämisen määräaika on 1.4.-7.10.2020, tulee kaupunginhallituksen esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 7.10.2020. Hallintosäännön 30 luvun 20 §:n mukaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi erityisestä syystä myöntää kaupunginhallitukselle luvan 30 luvussa tarkoitettujen määräaikojen ylittämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Valtuutettu Laura Rissasen aloite
- 2 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.01.2020 § 36

HEL 2019-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2011 lausunnon taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemalleista. Kaupunginhallitus totesi, että kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu pitkälti raitioliikenteeseen ja kantakaupungin joukkoliikennematkat ovat pääsääntöisesti lyhyitä. Kaarimalissa taksa- ja lippujärjestelmään tulisikin sisältyä vain A-vyöhykkeelle kelpaava, kertaliput ja arvoliput sisältävä ”city-lippu”, joka palvelee satunnaista liikkumista kantakaupungin raitio-verkostolla.

Lausunnossaan 2.4.2012 taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykerajoista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista, kaupunginhallitus totesi, että mahdollisuus raitiovaunulippuun on syytä säilyttää taksa- ja lippujärjestelmässä.

Kaupunginhallitus antoi 16.9.2013 lausunnon lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Siinä todettiin, että kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.

Kaupunginhallituksen 9.9.2019 hyväksymässä lausunnossa HSL:n alustavasta TTS -suunnitelmasta vuosille 2020-2022 todetaan: ”Vyöhykeuudistuksen vaikutuksia tulee seurata tarkasti. Kun nähdään, miten kuntakohtaiset lipputulot ja liikenteen hoidon kustannukset uudistetussa vyöhykejärjestelmässä kehittyvät, voidaan lipunhintoihin ja lippulajeihin tehdä tarkistuksia.”

Aiempiin kaupunginhallituksen antamiin lausuntoihin ja vyöhykemutoksesta helsinkiläisille aiheutuneeseen joukkoliikennematkojen kallistumiseen viitaten, kaupunkiympäristölautakunta kannattaa selvitystä yhden vyöhykkeen kertalipun vaikutuksista. Tariffiuudistuksessa kertalippujen ja kausilippujen välinen hintasuhte muodostui suuremmaksi, kuin mitä HSL alun perin tavoitteli. Lautakunta ehdottaa, että HSL selvittää vaikutukset ja mahdollisuudet yhden vyöhykkeen kertalipuista

31.08.2020

sekä näiden johtopäätöksenä suunnittelee hinnoittelun yhden vyöhykkeen kertalipuille. Yhden vyöhykkeen lippuja tulisi saada kaikilla vyöhykkeillä (A, B, C), tosin Helsingin näkökulmasta tärkein on vyöhyke A. D-vyöhykkeellä yhden vyöhykkeen lipun ostaminen on mahdollista jo nykyisin. Ehdotetun tariffimuutoksen vaikutusarvioinnissa on huomioitava miten yhden vyöhykkeen sisäisten joukkoliikennematkojen mahdollinen lisääntyminen vaikuttaa pidempien joukkoliikennematkojen houkuttelevuuteen. Ensisijaisena tavoitteena on edelleen lyhyiden matkojen kulkeminen lihasvoimin. Pidemmällä matkoilla joukkoliikenteen on tärkeää pysyä kilpailukykyisenä yksityisautolla tehtäville matkoille.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi